

ERITYISJÄRJESTELYT

- KOKEMUKSIA
ERITYISJÄRJESTELYISTÄ
SYKSYSTÄ 2019 LÄHTIEN

PERUSTEET ERITYISJÄRJESTELYILLE

- Kokelaalle kohtuulliset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kokeiden suorittamiseen
- Opinnoissa havaittu tuen tarve ja toteutetut tukitoimet hakemukseen
  - Erityisjärjestelyjen tarve
  - Opiskelijan opintosuunnitelma

PERUSTEET ERITYISJÄRJESTELYILLE

- SAIRAUS TAI VAMMA
- KUULOVAAMMA
- LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ERITYISVAIKEUS
- VIERASKIELISET
- VAIKEA ELÄMÄNTILANNE

MAHDOLLISET ERITYISJÄRJESTELYT

- Erillinen tila (3 vaihtoehtoa)
- Lisäaika
- Oikeus käyttää suurempaa näyttöä ja suurentaa kirjasinkokoa
- Avustaja (2 vaihtoehtoa)
- Avustettu tulostus
- Näkövammaisen kokelaan koe

SAIRAUUS TAI VAMMA

- ERITYISJÄRJESTELYHAKEMUSTEN MÄÄRÄ KASVANUT MERKITTÄVÄSTI
  - AIKAISEMMIN n. 800-900/VUOSI
  - NYT n. 1300/VUOSI
  - HYVITYSMENETTELYSTÄ ERITYISJÄRJESTELYIHIN

SAIRAUUS TAI VAMMA

- ERITYISJÄRJESTELYT
  - AINA LÄÄKÄRINTODISTUS
  - NÄKÖVAMMA JA KUULOVAMMA: ERIKOISLÄÄKÄRIN LAUSUNTO

SAIRAUUS TAI VAMMA

- ERILLINEN PIENRYHMÄTILA
  - KORKEINTAAN 8 KOKELASTA
  - POIKKEUS: KOKELAS YKSIN OMASSA ERILLISESSÄ YKSILÖTILASSA
  - KUMPAA HAETAAN? OHJEIDEN TARKENNUS?
  - YTL:n päätös 22.1.2020: Rehtori voi sijoittaa pienryhmätilaan myös sellaisia kokelaita, joilla ei ole päätöstä pienryhmätilasta

SAIRAUUS TAI VAMMA

- Erityisjärjestelyjen harjoittelu etukäteen tärkeää
  - Näkövammaisen koe
  - Avustettu tulostus
- Harjoittelulla vältetään yllätykset koepäivänä

NÄKÖVAMMAISEN KOKELAAN KOE

- NÄKÖVAMMAISEN APUOHJELMILLA KÄYTETTÄVÄ KOE
- Huhti-Toukokuussa enemmän tietoa
- Koe tehdään kokelaan omalla koneella ja omilla ohjelmilla
- Yhteys palvelimeen auttaa varmuuskopioinnissa ja html-koesivu saavutettavuudessa
- Yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Kuulovammainen kokelas

- AUDIOAINEISTOLTAAN RAJOITETTU KOE
- AUDIOAINEISTON RAJAAMINEN
  - KERTOIMILLA
  - KORVAAMALLA JOITAKIN TEHTÄVIÄ
- YHTEISTYÖSSÄ SIDOSRYHMIEN KANSSA

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ERITYISVAIKEUS

- Vaikuttaa jonkin verran kokeen suorittamiseen (lievä)
  - voidaan kokelaalle myöntää oikeus suurentaa kirjasinkokoa ja oikeus suurempaan näyttöön
- Vaikuttaa merkittävästi kokeen suorittamiseen (keskivaikea)
  - voidaan kokelaalle myöntää edellisen lisäksi lisää aikaa kokeen suorittamiseen
- Vaikuttaa erittäin paljon kokeen suorittamiseen (vaikea)
  - voidaan kokelaalle myöntää edellisen lisäksi oikeus erilliseen pienryhmätilaan.

VIERASKIELISET

- Erityisjärjestelyt mahdolliset syksystä 2019 lähtien
  - Opetuskielen puutteellinen hallinta
- Lisäaika muissa kuin vieraan kielen kokeissa
- 2 tuntia lisäaikaa

VIERASKIELISET

- väestörekisteriin merkitty äidinkieli, kotikielet, koulunkäynti/opiskelu/työskentely suomeksi tai ruotsiksi
- opettajien arviot
- pisteytystaulukko: kts. ohjeet
- 20/36

VAIKEA ELÄMÄNTILANNE

- Lausunto
  - Kuraattori, psykologi tai lääkäri
  - Esim. lähiomaisen sairaus tai kuolema, vaikea perhetilanne tai raskas oikeusprosessi

ERITYISJÄRJESTELYT

- HAKUAJAT
  - KEVÄÄN TUTKINTO: 30.11.
  - SYKSYN TUTKINTO: 30.4.
  - YTL:n päätös 22.1.2020: Hakuajan umpeutumisen jälkeen saapuneet hakemukset käsitellään, mutta haettuja erityisjärjestelyjä ei välttämättä voida toteuttaa kyseisessä tutkinnossa. Poikkeuksena ovat erityisjärjestelytarpeet, jotka ilmenevät äkillisesti yllä ilmoitettujen päivämäärien jälkeen.

Hyvitysmenettely syksystä 2019 alkaen

- Koesuoritusta heikentävän syyn huomioiminen arvostelussa
  - Sairaus, vamma, lukihäiriö, vaikea elämäntilanne
- Sovelletaan vain jos erityisjärjestelyjä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suoritusmahdollisuuksia
  - Ei riipu siitä onko erityisjärjestelyjä haettu

Hyvitysmenettely syksystä 2019 alkaen

- Turvataan sellaisten kokelaiden asema, jotka ovat muita kokelaita huonommassa asemassa
- Poikkeus kokelaiden yhdenvertaisen arvostelun periaatteesta

Hyvitysmenettely syksystä 2019 alkaen

- HYVITYKSET
  - SAIRAUDEN TAI VAMMAN TAI VAIKEAN ELÄMÄNTILANTEEN VAIKUTUSKOESUORITUKSEEN
    - NELIPORTAINEN ASTEIKKO: EI LAINKAAN, JONKIN VERRAN, MERKITTÄVÄSTI, ERITTÄIN PALJON,
    - LÄÄKÄRI ARVIOI SAIRAUDEN TAI VAMMAN VAIKUTUKSEN
    - HYVITYS ARVION PERUSTEELLA
    - JOS EI LÄÄKÄTETEELLISTÄ PERUSTETTA NIIN ARVIO TAPAHTUU KANSLIASSA

Hyvitysmenettely syksystä 2019 alkaen

- Poikkeava arvostelu ei vaikuta heikentävästi muiden kokelaiden arvosteluun ja arvosanoihin
- Hylätty arvosana/hylätyt arvosanat
  - Pistehyvyys
  - Korkeintaan approbaturin alaraja
  - Erityisjärjestelyt ja hyvitykset riippumattomia toisistaan

Hyvitysmenettely syksystä 2019 alkaen

- YTL:n päätös 22.1.2020: lääkärintodistukset ja puoltolauseet toimitettava 2 viikkoa kokeiden päättymisen jälkeen.

ÄKILLISESTI SAIRASTUNEET

- ILMOITTAUTUMISEN MITÄTÖINTI
- REHTORIN PÄÄTÖS: LEPÄÄMISEEN TARKOITETTU TILA, ERILLINEN PIENRYHMÄTILA, ERILLINEN YKSILÖTILA
- MUUT JÄRJESTELYT: YHTEYS YTL:ÄÄN
  - REHTORIN PÄÄTÖS SAMALLE PÄIVÄLLE
  - YTL:N PÄÄTÖS SAMALLE PÄIVÄLLE JA SEURAAVILLE KOEPÄIVILLE
  - EHDOLLISUUS: LÄÄKÄRINTODISTUS TAI MUU SELVITYS

YHTEYSTIEDOT

- markku.rytkonen@ylioppilastutkinto.fi, puh. 0295 338 205
  - Sairaus tai vamma, vaikea elämäntilanne
- tia.kiuru@ylioppilastutkinto.fi, puh. 0295 338 214
  - Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
- hannele.suominen@ylioppilastutkinto.fi, puh. 0295 338 208
  - Vieraskieliset

